

Manmohan Singh, etc. vs The State (Sarkaria, J.)

ਨੰਬਰ ਦੀ ਕਥਿਤ ਗੋਦ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣਾ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਹੁਣ ਸਹਿਕਾਰੀ ਅੰਰਤ ਦੀ ਆਮ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ। e ਦੀ ਧਾਰਾ 5(2)(c)(i) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਬਲਾਕ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀ। ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਆਰ. ਐਨ. ਐਮ.

ਅਪੀਲੀ ਅਪਰਾਧੀ

ਆਰਐਸ ਸਰਕਾਰੀਆ ਜੇ.

ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ, ਆਦਿ—ਅਪੀਲੈਂਟਸ

ਬਨਾਮ

ਰਾਜ, -ਜਵਾਬ

1965 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 121

19 ਅਗਸਤ 1968

ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (V of 1898) — S. 196-A — ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950) — ਆਰਟੀਕਲ 166—" ਸਰਕਾਰ" — ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਮਤਲਬ—ਕੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ - ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ - ਕੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ - ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ (ਅਲਾਟਮੈਂਟ) ਨਿਯਮ (1953) - ਨਿਯਮ 3 - ਮਦ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਨੁਸੂਚਿਤ - ਕੀ ਡੈਲੀਗੇਟ ਪੀ¹ ਪੰਜਾਬ ਗ੍ਰਹਿ ਨੂੰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਪਾਰ ਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਕੱਤਰ —ਧਾਰਾ 196-ਏ(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਹਿਮਤੀ— ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਖੁਦ - ਸ . ਵਸਤੂ"—ਦਾ ਅਰਥ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 196-ਏ, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਵਿਚ ਕਹੀ ਗਈ 'ਸਰਕਾਰ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੀ ਸਲਾਹ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਰਾਜਪਾਲ, ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਸਲਾਹ 'ਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਗਵਰਨਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮ। ਅੰਤਮ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਸਕੱਤਰ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਉਸ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸਬੰਧਤ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਆਰਡਰ ਦੁਆਰਾ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ (3) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 166 ਈ। ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 196-ਏ, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼, ਈ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਕੋਸ਼ਲ 1, > ਅਧਿਕਾਰਤ 1 ਮੰਤਰੀ, ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਾਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਦੇ

ਗਵਰਨਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 166 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 166 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਇਹ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਾਂ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। (ਪਰਾ 22)

tion ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੁਖੀ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ,

ਸ
o
~
r

ਉਸਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਸਲਾਹ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਅੰਤਮ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਸਮੇਤ, ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਕੋਲ ਹੈ। (ਪਰਾ 24)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ (ਅਲਾਟਮੈਂਟ) ਰੂਲਜ਼, 1953 ਦੇ ਨਿਯਮ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਆਈਟਮ 5 ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਵਿੱਚ 'ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ' ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ "ਬਚੂ" ਸ਼ਬਦ, ਅਤੇ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਨਿਯਮ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਚੈਨਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸ਼ਬਦਾਂ "ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਜਸਟਿਸ— ਹੋਮ ਸਕ੍ਰੇਟਰੀ ਟੈਰੀ ਦੁਆਰਾ" ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਮੰਤਰੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮ 3, ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਠੈਣ-ਠੈਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। 5, ਜਿਵੇਂ, 'ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਰਾਹੀਂ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ'। ਇਸ ਨੂੰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਦੁਆਰਾ, ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 5 ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸੌਂਪਣ, ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਤਰੀ-ਇੰਚਾਰਜ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਫੈਸਲੇ ਠੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। (ਪਰਾ 28)

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਨੀਤੀਗਤ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਖੁਦ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 196-ਏ(2) ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ। ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਚਾਰਜ (ਪਰਾ 33)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਸਾਬਿਸ਼ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਾਬਿਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਵਸਤੂ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 196-ਏ(1) ਵਿੱਚ 'ਵਸਤੂ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਹੈ

ਬਹੁਤ ਚੌੜਾ ਐਪਲੀਟਿਊਡ ਅਤੇ 'ਉਦੇਸ਼', 'ਡਿਜ਼ਾਈਨ', 'ਮਕਸਦ' ਜਾਂ 'ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ' ਦਾ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕਈ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।'

(ਪਰਾ 11)

ਸ਼੍ਰੀ ਸੀ.ਜੀ. ਸੂਰੀ, ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਜੁਲੰਦੂਰ, ਮਿਤੀ 1 ਫਰਵਰੀ, 1965 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ 15 ਫਰਵਰੀ, 1968 ਨੂੰ ਐਚ.ਐਲ.ਐਸ.ਆਈ.ਬੀ.ਐਲ. , ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਤੇ ਐਸ.ਐਸ. ਅੰਪਵਾਲੀਆ , ਇੱਕ ਡੀਵੋਕੇਟ।

KL A RORA , ਐਡਵੋਕੇਟ , ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ।

ਜੋ ਨਿਰਣਾ

ਸਰਕਾਰੀਆ , ਜੇ.-44 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 465, 466 ਅਤੇ 471, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 465, 466 ਅਤੇ 471 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਅਦਾਲਤ, ਜੁਲੰਦੂਰ, ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਬਹੁਲਤਾ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ, ਅਰਥਾਤ, ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਪਾਸ-ਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਆਰ.ਟੀ.ਐਸ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ ਸਮੇਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 466 ਤਹਿਤ ਠੋਸ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਵੀ ਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸੀ.ਜੀ. ਸੂਰੀ, ਸਾਬਕਾ ਅਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਜਲੰਧਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 36 ਵਿਅਕਤੀ ਯਾਤਰੀ ਸਨ, ਜੋ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜਲੰਧਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋਸ਼ੀ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਨੇ ਟੇਡ ਆਈ.ਐਸ. ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਬਾਕੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ 10 ਵਜੇ ਤੱਕ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ! ਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ 101. "ਸਾਲ 1959 ਵਿੱਚ ਜਲੰਧਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਟਰੈਵਲ ਏਜੰਟਾਂ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ" ਵਜੋਂ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 40, 41 ਅਤੇ 43 ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ।

(2) ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ (ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰ: 37) ਨੂੰ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 471 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ 5 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ 1000 ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। 50,000 ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ 2 ਸਾਲ, ਹੋਰ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ। ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 466, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ 5 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚੱਲਣਗੀਆਂ।

(3) ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਈ ਕਪਿਲਾ (ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰ. 38), ਨੂੰ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 471 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ 3 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। 10,000/- ਅਤੇ, ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਹੋਰ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਭੁਗਤਣੀ ਪਵੇਗੀ।

ਕਸ਼ਮੀਰਾ ਸਿੰਘ (ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰ. 44) ਨੂੰ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(4) ਹਰਭਜੰਗ ਸਿੰਘ ਸੰਘੋੜਾ:ਸੀ (ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰ: 139) ਨੂੰ ਧਾਰਾ 471, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ 3 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। 10,000/-, ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਹੋਰ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਕੱਟਣੀ ਪਵੇਗੀ।

(5) A. ਜੋਸਾ. ਜੋਸੇਫ ਵਰਗੀਸਯੂ (ਮੁਲਜ਼ਮ 12 ਨੰਬਰ iV42), ਜੋ ਕੋਚੀਨ ਵਿਖੇ ਇਥੇਟ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ ਜਿੱਥੋਂ ਯਾਤਰੀ ਦੋਸ਼ੀ ਰਵਾਨਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਧਾਰਾ 471, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ 6 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ।

(6) 26 ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ 4, ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਜੌਹਲ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਈ ਕਪਿਲਾ, ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਸੰਘੋੜਾ, ਅਤੇ ਏ. ਜੋਸਫ ਵਰਗੀਜ਼ ਨੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 121, 119, 118 ਅਤੇ 120, 1965 ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ. ਇਹ ਫੈਸਲਾ - ਸਾਰੀਆਂ ਚਾਰ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ।

ਇਸਤਰਾਸਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ, ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ: -

(7) 9 ਅਕਤੂਬਰ, 1959 ਨੂੰ 'ਐਮਵੀ ਨੈਪਟੂਨੀਆ' ਕੋਚੀਨ ਬੰਦਰਗਾਹ ਤੋਂ 188 ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜੇਨੋਆ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਈ। ਇਹਨਾਂ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 80 ਨੂੰ ਰਣਜੀਤ ਟਰੈਵਲ ਏਜੰਸੀ*, (ਜਿਸਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਰ.ਟੀ.ਏ. ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਜਲੰਦੂਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ ਨੇ ਕੋਚੀਨ ਦੇ ਸ਼ਿਪਿੰਗ ਏਜੰਟ ਮੈਸਰਸ ਵੇਲਕਾਰਟ ਬੁਦਰਜ਼ ਕੋਲ ਬੁੱਕ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 37, ਇਕੱਲਾ ਮਾਲਕ ਸੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਈ ਕਪਿਲਾ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 38, ਮੈਨੇਜਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਟੀ¹ ਇਲਕ ਰਾਮ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 43 ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 44, ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਨ। ਆਖਰੀ ਨਾਮ 14 ਅਕਤੂਬਰ, 1959 ਨੂੰ ਕੋਚੀਨ ਬੰਦਰਗਾਹ ਤੋਂ ਰਵਾਨਾ ਹੋਏ ਮੈਸਰਸ ਲੌਰਾ ਲਾਈਨਜ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਆਰਟੀਏ 'ਐਮਵੀ ਰੋਮਾ' ਦੇ ਮਾਲਕ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ ਕੋਲ ਮੋਟਰ-ਡਰਾਈਵਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 36), ਜੋ ਵੀ ਸੀ. ਆਰਟੀਏ ਦੁਆਰਾ ਮੈਸਰਸ ਹੈਰੀਸਨ ਅਤੇ ਕਰਾਸ-ਫੀਲਡਜ਼ - ਸ਼ਿਪ ਪਿੰਗ ਏਜੰਟਾਂ ਨਾਲ ਬੁੱਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਉਸ ਜਹਾਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

(8) 9 ਅਤੇ 14 ਅਕਤੂਬਰ, 1959 ਨੂੰ ਰਵਾਨਾ ਹੋਏ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵਾਂ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਨੂੰ ਜੋਸੇਫ ਵਰਗੀਜ਼ (ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 42) ਦੁਆਰਾ ਬੰਦਰਗਾਹ 'ਤੇ ਕਲੀਅਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 35 23 ਅਕਤੂਬਰ, 1959 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਜੇਨੋਆ ਤੋਂ ਉਤਰੇ, ਅਤੇ ਰੇਲਗੱਡੀ ਰਾਹੀਂ ਲੰਡਨ ਗਏ ਜਿੱਥੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਜਾਅਲੀ ਯਾਤਰਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਯਾਤਰਾ ਕਰਦੇ ਪਾਏ ਗਏ। ਭਾਰਤੀ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਆਰ.ਸੂਦ

ਲੰਡਨ ਵਿੱਚ ਯਾਤਰੀਆਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 36) ਸਮੇਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(9) ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 196-ਏ (ਜਿਸ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵਿਵਾਦਿਤ ਹੈ) ਅਧੀਨ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਰੇ ਉਪਰੋਕਤ 44 ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ. ਮੁਢਲੀ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਪਰੋਕਤ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧ ਕੀਤਾ।

(10) ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਕਪਿਲਾ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 38 ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ, ਸ੍ਰੀ ਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਨੁਕਤਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਵੈਧ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 196-ਏ, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੀ ਗਈ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 196-ਏ(1) ਵਿੱਚ, "ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਉਦੇਸ਼" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਅੰਤਮ ਵਸਤੂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਚਾਰੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦੁਆਰਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੰਗਲੈਂਡ ਭੇਜਣਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੀ-ਫੈਸ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਭਾਵ, ਪਾਸਪੋਰਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਯਾਤਰਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ। ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਮੀਕਰਨ 'ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਤਲਬ' ਗਲਤ, ਸਿਵਲ ਗਲਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਦੋਨਾਂ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 196-ਏ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਨਾ ਕਿ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਲਾਗੂ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ, ਇਸ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ /

(11) ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਬੇਮਿਸਾਲ ਅਤੇ ਮੰਨਣਯੋਗ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਸਥਿਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ. ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ ਜਿਸ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਨਾਲ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਾਸਪੋਰਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਯਾਤਰਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਾਅਲੀ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਾਅਲੀ ਜਾਂ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਅਸਲ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣਾ। . ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਇਰਾਦਾ ਅਤੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ **ਝੂਠੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਸੀ**। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਹੀ ਵਸਤੂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ

ਰਾਏ, ਇੱਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ ਵਸਤੂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਅੰਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ। ਇਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ, 'ਵਸਤੂ' ਸ਼ਬਦ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਵਿਆਪਕਤਾ ਦਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਫੈਕਲਟੀ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ"; "ਉਹ ਜਿਸ ਵੱਲ ਮਨ ਆਪਣੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਵਸਥਾ ਜਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ"; "ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਜਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ"; ਅਤੇ "ਉਹ ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਇੱਛਤ ਹੈ"। ਸ਼ਬਦ "ਆਬਜੈਕਟ" 'ਉਦੇਸ਼', 'ਅੰਤ', 'ਡਿਜ਼ਾਈਨ', 'ਉਦੇਸ਼' ਜਾਂ 'ਦ੍ਰਿਸ਼' ਦਾ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ ਨਾਲ ਰਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(12) ਇਹ ਇਹ ਦਲੀਲ ਗਰੇਵਰੀਜੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ। *ਸਰਦੂਲ ਦੇ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (1)*, (1963 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 97-ਡੀ) ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

"ਮੈਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਭੇਜਣਾ ਸੀ। ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਇਰਾਦਾ ਝੂਠੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਅਲੀ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ। ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਕਲਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੁਰਮ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ ਵਸਤੂ ਅਜਿਹੀ ਸੀ ਜੋ ਧਾਰਾ 196-ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਧਾਰਾ (1)।

ਮੈਂ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। *ਸਰਦੂਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ* ਦੇ ਤੱਥ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਸਨ। ਦਰਅਸਲ, ਸ੍ਰੀ ਐਚ.ਐਲ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸਿੱਬਲ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਨਾ ਕਿ ਉਪ ਧਾਰਾ (1)।

ਅਗਲਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਜੋ ਕਿ ਮਿਸਟਰ ਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਮੰਨ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਹੈ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕੋਡ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਰੁਟੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਮਕੈਨੀਕਲ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਹੈ, ਪਰ ਨੀਤੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਮੰਤਰੀ, ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਚਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਪਣੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਠੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 196-ਏ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਜਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ,

(1) 1967 ਡੀ.ਐਕਸ.ਟੀ. 344.

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਰਾਜਪਾਲ ਜਾਂ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(14) ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਮਤੀ ਵਿੱਚ ਪਾਠ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਪੀ. 303, ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ) ਕਿ ਪੀ ਅਨਜਾਬ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 465, 466 ਅਤੇ 471 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਸੈਕਸ਼ਨ 120-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪੂਰਵ-ਲੋੜ, ਗਾਇਬ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਰੱਦ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬੇਕਾਰ. ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਨੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 166 ਦੇ ਤਹਿਤ। ਉਸਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਭਾਗ 1, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ CW 1/1 ਵਿਚਲੇ ਨਿਯਮ, ਸਿਰਫ ਮੰਤਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਪਾਰ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਹੀ ਸਬੰਧਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ 6f ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮ ਭਾਗ n ਵਿਚ ਪਾਏ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਿਜਨਸ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ CW 1/1 ਅਤੇ CW 1/2) ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਜਾਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੈਕਸ਼ਨ 196- ਏ, ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ। ਭਾਗ I (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ CW 1/1) ਦੇ ਨਿਯਮ ਸਿਰਫ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਚੈਨਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਜਾਂ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਚਾਰਜ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਜਪਾਲ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਿਯਮ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਆਈਟਮਾਂ ਨੂੰ ਸਕੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪਦੇ ਹਨ। ਇਸਦੇ ਵਿਪਰੀਤ. ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 18 (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਸੀਡਬਲਯੂ 1/2) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਤਰੀ-ਇੰਚਾਰਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਥਾਈ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ, ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਜੋ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 196-ਏ, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਥਾਈ ਆਰਡਰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(15) ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਵਿੱਚ, ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਪੀ. 303, ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਜਪਾਲ, ਪਰ

ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ , ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪਾਠ ਗਲਤ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਛੇਦ 166 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੁਕਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ , ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਮੰਤਰੀ-ਇੰਚਾਰਜ ਜਾਂ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼, ਅਤੇ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਲਏ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੇਕਰ ਪੀ. ਅਨਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਸਕੱਤਰ ਦਾ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਨਾਮ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 166 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

. (16) ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਥਲ ਨੇ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਰਤਾਰ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (2); ਤਾਰਾ ਚੰਦ ਵਰਮਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (3); ਰਛਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (4), ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ; ਰਾਜ ਬਨਾਮ- ਸ੍ਰੀ ਬਿਸ਼ਨ ਸਰੂਪ ਡੱਲਵਾਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (5), ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: ਸਮਰਾਟ ਬਨਾਮ ਸਿਬਨਾਥ ਬੈਨਰਜੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (6); ਸਮਰਾਟ ਬਨਾਮ ਸਿਬਨਾਥ ਬੈਨਰਜੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (7); ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਾਣੀ ਸੋਨਾਬਤੀ ਕੁਮਾਰੀ (8); ਤੁਲਸੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (9); ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (10); ਅਤੇ M/s. ਬਿਜੋਯਾ ਲਕਸ਼ਮੀ ਕਾਟਨ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (11)।

(17) ਪੁਨਰ-ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਐਲ.ਐਲ.ਆਰ. ਅਰੋੜਾ, ਐਸ.ਐਸ. ਲਈ 1 ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 154 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਰਾਜ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਜੋ ਰਾਜਪਾਲ ਕੋਲ ਹੈ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਮਾਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਭਾਗ I (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ CW 1/1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ।

- (2) 1968 ਕਰ. LJ 18 (ਪ.ਬ.)।
- (3) ILR (1962) 1 720=1961 PLR 238.
- (4) CrI. A. 1963 ਦਾ 388 14 ਅਗਸਤ, 1964 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
- (5) CrI. 1964 ਦਾ 956 29 ਨਵੰਬਰ, 1965 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
- (6) AXR. 1943 FC 75.
- (7) ਏਆਈਆਰ 1945 ਪੀਸੀ 156.
- (8) ਏਆਈਆਰ 1961 ਐਸਸੀ 221.
- (9) AJJ ਟੀ. 1963 SC 666.
- (10) ਏਆਈਆਰ 1965 ਪੰਜਾਬ 270 (DB)।
- (11) ਏਆਈਆਰ 1967 ਐਸਸੀ 1145

ਰਾਜਪਾਲ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 166 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਅਤੇ (3) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸਗੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 154(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਵਕੀਲ ਨੇ ਭਾਗ I (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ CW 1/1) ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ "ਇਸ ਲਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣ" ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਫਿਰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ CW 1/1 ਦੇ ਨਿਯਮ 2 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ

'ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ'। ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ, ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਧਾਰਾ 166, ਕਲਾਜ਼ (1) ਅਤੇ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਗੋਂ ਅਨੁਛੇਦ 154 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੀ, ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਕੱਤਰ. ਸ੍ਰੀ ਅਰੋੜਾ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ 'ਥਰੂ' ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮ 2 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 5 ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸੌਂਪਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੁਝ 18 ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ। ਸ੍ਰੀ ਅਰੋੜਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 196-ਏ, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ, ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ, ਮਦ ਨੰਬਰ 5 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ।

(18)ਸ੍ਰੀ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਭਾਗ II (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਸੀਡਬਲਯੂ 1/2) ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ 9, ਕਲਾਜ਼ 1 ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਹਰੇਕ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਾਧਨ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਖਤ ਸਮਝੇ ਜਾਣਗੇ। ਅਜਿਹੇ ਆਰਡਰ ਜਾਂ ਸਾਧਨ ਦੀ ਸਹੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ। ਸ੍ਰੀ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 5, ਸੀ ਡਬਲਯੂ 1/1 ਅਤੇ ਸੀ ਡਬਲਯੂ 1/2 ਦੇ ਨਿਯਮ 9 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ, ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੀ. 303. ਇਹ ਹੁਕਮ ਗਵਰਨਰ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 166 ਦੀ ਧਾਰਾ (1), ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 8 ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ CW 1/2; ਇਸ ਨੂੰ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(19)ਸ੍ਰੀ ਅਰੋੜਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਰਡਰ, ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਪੀ. 303 ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ ਭਾਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਅਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੱਥ, ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ. ਬਚਾਅ ਪੱਖ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 166 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਸਕਦੇ।

(20) ਸ੍ਰੀ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਚਾਰੀ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਜਾਂ ਮੰਤਰੀ ਧਾਰਾ 196-ਏ, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਸ੍ਰੀ ਅਰੋੜਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਖੁਦ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 196-ਏ, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਬਹੁਤ ਉੱਚਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰੇ ਜੋ ਧਾਰਾ 198-ਬੀ, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਅੰਤਰ-ਪ੍ਰੋਸੈਸ਼ਨ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਅਰੋੜਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨਜ਼, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਕੋਡ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 198-ਬੀ, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਚਾਰ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਦੱਤਾਤ੍ਰੇਯ ਮੋਰੇਸ਼ਵਰ ਬਨਾਮ ਬਬੇ ਸਟੇਟ ਅਤੇ ਹੋਰ (12) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਐਚ.ਐਲ ਸਿੱਬਲ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਈ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 196-ਏ, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ: -

(21) 6-ਏ. ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗੀ,

- (1) ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਅਪਰਾਧ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 196 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਜਾਂ ਇਸ ਲਈ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ, ਜਾਂ
- (2) ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਗਿਆਨਯੋਗ ਜੁਰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸਮਝੌਤਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਜਿਸ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮੌਤ, ਉਮਰ ਕੈਦ ਜਾਂ ਦੋ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀ. ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਡੈਸੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ, ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ:

(12) ਏਆਈਆਰ 1952 ਐਸਸੀ 181.

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਅਜਿਹੀ ਹੋਵੇ ਜਿਸ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 195 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸਹਿਮਤੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

(21) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਇਕੋ-ਇਕ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਕੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ P. 303 ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਸਹਿਮਤੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 465, 466 ਅਤੇ 471 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨਾ।

(22) ਧਾਰਾ 196-ਏ, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਕਹੀ ਗਈ 'ਸਰਕਾਰ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੀ ਸਲਾਹ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਰਾਜਪਾਲ, ਜਾਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਸਲਾਹ 'ਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੰਤਮ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਸਕੱਤਰ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਉਸ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸਬੰਧਤ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਈ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ (3) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 166 ਦੀ। ਜੇਕਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 196-ਏ, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਪੂਰੀ ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼, ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ, ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਰੀ, ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਾਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਗਵਰਨਰ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 166 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ, ਫਿਰ ਧਾਰਾ 166 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਪ੍ਰੋ ਵਿਜ਼ਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਇਹ ਸੀ. ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਜਾਂ ਬਣਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ।

(23) ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਹੁਕਮ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹੁਕਮ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਜਪਾਲ ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ 'ਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜੋ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 166 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਛੋਟ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਸੀ। ਭਾਵ, ਇਸ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਦੋ ਪੱਨੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਅੰਕਿਤ ਸਨ, ਗਾਇਬ ਪਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ, ਸੀਡਬਲਯੂ 1 ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ.ਕੇ.ਐਸ. ਸੋਧੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਏ.ਐਨ.

ਕਸ਼ਯਪ, ਤਤਕਾਲੀ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਸੀਡਬਲਯੂ 2, ਜਿਸ ਨੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਇਸ ਸਹਿਮਤੀ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਪੀ. 303, ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਤਕਾਲੀ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਕਸ਼ਯਪ ਦੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਏਐਨ ਕਸ਼ਯਪ, ਸੀਡਬਲਯੂ 2, ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਸੋਧੀ, ਸੀਡਬਲਯੂ 1, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ, ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮਾਮਲਾ ਮੰਤਰੀ ਇੰਚਾਰਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

(24) ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ ਤੋਂ, ਨਿਯਮ ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼, ਜੋ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 166 ਦੀ ਧਾਰਾ (2), ਅਰਥਾਤ, ਕਿ ਇਹ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਿਜਨਸ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਹ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਜਾਂ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ। ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਰਾਜਪਾਲ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੁਖੀ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਸਲਾਹ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 154 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਰਾਜ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰਾਜਪਾਲ ਕੋਲ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, (ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ) ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ. ਇਹ ਗੱਲ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 154 (1) ਵਿੱਚ 'ਅਫ਼ਸਰ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅੰਤਮ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਮਨਜ਼ੂਰੀਆਂ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਸਮੇਤ, ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਕੋਲ ਹੈ।

(25) ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 166 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਦਿਓ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ (3) ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ:—•

“(3) ਰਾਜਪਾਲ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਵਧੇਰੇ ਸੁਵਿਧਾਨਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਲਈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਦੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏਗਾ।

Manmohan Singh, etc. vs The State (Sarkaria, J.)

ਵਪਾਰ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਇਹ ਉਹ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

(26) ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਮੰਤਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਵੰਡ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ, ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੁਝ ਰਾਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ, ਵਿੱਚ, - ਮੰਤਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਪਾਰ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੋਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਕਸਾਰ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਮੰਤਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਵੰਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ। ਨਿਯਮ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ CW 1/1 (ਭਾਗ I) ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹਨ, 'ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਪਾਰ (ਅਲਾਟਮੈਂਟ) ਨਿਯਮ, 1953'। Theie RulesJS inn Exhibitit CW 1/2 (ਭਾਗ II) ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ, "ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮ, 1953"। ਹਾਲਾਂਕਿ ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ CW, 1/1 ਅਤੇ ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ CW 1/2 ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਣੇ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੱਖਰੇ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਹੇਠ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣਾ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ CW 1/1 (ਭਾਗ I) ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ 4 ਸੰਖਿਆ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਨਿਯਮ 1 ਸਿਰਫ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 2 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ: -

"2. ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਇਸ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਨਿਯਮ 3 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ: -

"3. ਰਾਜਪਾਲ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਸਲਾਹ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਚਾਰਜ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵੱਧ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਕੇ, ਮੰਤਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕੰਮ ਅਲਾਟ ਕਰੇਗਾ: -

ਇੱਕ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕੇਗਾ।"

ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਚਾਰਜ ਗ੍ਰਹਿ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਸੀ।

ਨਿਯਮ 4 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: -

"4. ਸਕੱਤਰੇਤ ਦੇ ਹਰੇਕ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਕੱਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਉਸ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੁਖੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ:

ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮੁਹੱਈਆ-

- (a) ਇੱਕੋ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ,
- (b) ਕਿਸੇ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਕੰਮ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਕੱਤਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

(27) ਫਿਰ ਨਿਯਮ 3 ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਅਨੁਸੂਚੀ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 'ਆਮ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ', 'ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ', 'ਨਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ,' ਆਦਿ। ਫਿਰ, ਇਹਨਾਂ ਕਲਾਸੀ ਫਿਡ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ 'ਹਾਲਾਂਕਿ ਚੀਫ਼ ਸਕੱਤਰ', 'ਹਾਲਾਂਕਿ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ', ਆਦਿ। ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਭਾਗ, 'ਐਡ ਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਜਸਟਿਸ' ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਾਂ। ਉਸ ਕੈਪਸ਼ਨ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਹੈ 'ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਰਾਹੀਂ'। ਫਿਰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀਆਂ ਕਈ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਨਿਆਂ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 5 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

“5. ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਅਤੇ ਸੰਗਠਨ ਸਮੇਤ ਫੌਜਦਾਰੀ ਨਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ , ਇਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ: -

(1) ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਅਰਜ਼ੀਆਂ।

(2) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਾ ਆਚਰਣ ਕੇਸ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ.

(3) * * *

(4) * * *

(5) * * *

(6) * * *

(7) ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ ਮਾਫੀ ਦੀ.

(8) * * *

Manmohan Singh, etc. v The State (Sarkaria, J.)

(9) ਧਾਰਾ 401 ਅਤੇ 402, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ, ਮੰਤਰੀ-ਇੰਚਾਰਜ, ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੌਰੇ 'ਤੇ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਛੋਟ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ।

(10) ਮੁਆਫੀ ਦੇਣ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ, ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ, ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ-ਇੰਚਾਰਜ, ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਿ: ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਘਟਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

(11)	•	◆	◆
(12)	*	*	*
(13)	*	◆	»
(14)	*	•	◆
(15)	◆	◆	*
(16)	*	•	«
(17)	*	◆	•
(18)	*	*	*

23)) ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣਾ 'ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ' ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗਾ, ਇੱਕ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਪ੍ਰੈਜ਼ਰ ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਹੈ। ਪਰ ਅਸਲ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ "ਐਡ ਮਨਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਜਸਟਿਸ" (ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਰਾਹੀਂ) ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਇਸ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 5 ਦੀ ਗਣਨਾ, ਮੰਤਰੀ-ਇੰਚਾਰਜ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੌਂਪਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਉਸ ਵਿਭਾਗ. ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ- ਜਿਸ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 5 ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਸਿਰਲੇਖ ਵਿੱਚ 'ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ' ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ 'ਥਰੂ' ਸ਼ਬਦ, ਅਤੇ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਵੀ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਇਹ ਨਿਯਮ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਚੈਨਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। "ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇਹ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਮੰਤਰੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮ 3, ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਅੰਕਿਤ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। 5, ਜਿਵੇਂ, 'ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ

ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਦਾ, ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਰਾਹੀਂ। ਇਸ ਨੂੰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਦੁਆਰਾ, ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 5 ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸੌਂਪਣ, ਉਸਨੂੰ ਮੰਤਰੀ-ਇੰਚਾਰਜ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹੀ ਉਸਾਰੀ ਸਾਡੀ ਜਮਹੂਰੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਲਈ ਘਿਣਾਉਣੀ ਹੋਵੇਗੀ; ਇਹ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਹਿਜ਼ ਮੂਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਕੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਨੁਮਾਇਸ਼ CW- 1/1 ਵਿਚਲੇ ਨਿਯਮ ਨਿਯਮ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਹਨ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਫੰਜ਼ਦਾਰੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਆਈਟਮ ਨੰ. 5 ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

29)) ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸਕੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਸੀਡਬਲਯੂ 1/2 ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਉਪ-ਵੰਡੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਭਾਗ I ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ 4, 'ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ' ਸਿਰਲੇਖ, ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ:

"4. ਕੌਂਸਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗੀ, ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ - ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਪੋਰਟਫੋਲੀਓ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਜਾਂ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਕੌਂਸਲ ਦੀ, ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ।"

30)) ਸ੍ਰੀ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ "ਜਾਂ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ" 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਸਕੱਤਰ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੌਂਸਲ ਉਸ ਲਈ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਨਿਯਮ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਸੀਡਬਲਯੂ 1/1 ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਅਤੇ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਕਿ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਸਥਾਈ ਆਰਡਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂ ਹੋਰ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ।

31)) ਸਿੱਖੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੀ ਦਲੀਲ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਤਣਾਅ " ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਯੂਟਿਵ ਆਰਡਰਜ਼" ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਪ੍ਰੈੱਸ "ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ" ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮ 4 ਕਾਉਂਸਿਲ ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਸਮੂਹਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

ਮੰਤਰੀਆਂ। ਇਹ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ, ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸੈਕਟਰੀ ਟੈਰੀਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਦੂਜਾ, ਨਿਯਮ 4 ਨੂੰ ਇਸ ਭਾਗ- ਨਿਯਮ 6 (ਭਾਗ I, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ CW 1/2) ਦੇ ਦੂਜੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ

ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ:-

32) ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਪੱਖਪਾਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਕਿਸੇ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਮੰਤਰੀ ਉਸ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਨਿਯਮ 9(1), ਜੋ ਕਿ ਸਾਮੱਗਰੀ ਵੀ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:-

33) 1). ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹਰ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਸਾਧਨ ਉੱਤੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇੱਕ ਸਕੱਤਰ, ਇੱਕ ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ, ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ, ਇੱਕ ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ, ਇੱਕ ਅੰਡਰ-ਸਕੱਤਰ ਜਾਂ ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਸਕੱਤਰ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਲਈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਖਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਾਧਨ ਦੀ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"

ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ CW 1/2 ਵਿੱਚ ਭਾਗ II ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ' ਕੌਸਲ ਦੀ ਮਿਆਦ' ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ।

ਭਾਗ III (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਸੀ.ਡਬਲਯੂ. 1/2) ਵਿੱਚ ਸਮੱਗਰੀ ਨਿਯਮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

34) . ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਤਰੀ-ਇੰਚਾਰਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਸਥਾਈ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਵਿਭਾਗ. ਅਜਿਹੇ ਸਟੈਂਡਿੰਗ ਆਰਡਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

19) ਹਰੇਕ ਮੰਤਰੀ, ਸਥਾਈ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨਾਲ ਇਹ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਕੇਸ ਜਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਕੇਸ ਲਿਆਉਣੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

20) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਹੋਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੇਸ ਇੰਚਾਰਜ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਹੈ।

21) ਹਰ ਸੋਮਵਾਰ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸਕੱਤਰ, ਮੰਤਰੀ-ਇੰਚਾਰਜ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇਗਾ, ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਰੇ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਮੁਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਦੌਰਾਨ- ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਜਾਵੇਗੀ।

25) ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਭਾਗ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮਾਮਲਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ।

ਨਿਯਮ 28 ਕੇਸਾਂ ਦੀਆਂ ਉਹਨਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਜਾਣਗੇ।

ਭਾਗ IV (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ CW 1/2) ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ 51 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:-

"ਇਹ ਨਿਯਮ, ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਸਲਾਹ 'ਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਕ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।"

(32) ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ 2 ਸਕੀਮਾਂ ਤੋਂ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ, ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਸਕੱਤਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੁਖੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਜਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੰਚਾਰਜ ਮੰਤਰੀ, ਭਾਵ, ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੋਈ ਵੀ ਸਥਾਈ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੇ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਨਿਯਮ ਖੁਦ ਸਕੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮਿਨਿਸਟਰ-ਇੰਚਾਰਜ ਦੁਆਰਾ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਵਫ਼ਦ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਨਿਯਮ 25 (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ CW 1/2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ।

(33) ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਅਟੱਲ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਇਹ ਨੀਤੀਗਤ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 196-ਏ(2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਵਿਭਾਗ. ਗਵਾਹੀ-ਬਾਕਸ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਦਾ ਇਹ ਬਿਆਨ, ਕਿ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਪੂਰਵ-ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬਾਈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਹੁਕਮ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਤਰੀ-ਇੰਚਾਰਜ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕੇਸ *ਸਮਰਾਟ ਬਨਾਮ ਸਿਬਨਾਥ ਬੈਨਰਜੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (6)* ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ 9 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਰੂਲਜ਼ ਦੇ ਨਿਯਮ 26 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 22 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1943 ਨੂੰ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ (*ਕੇਸਵ ਤਲਪੜੇ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ (13)*) ਦੁਆਰਾ, ਸੰਘੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 26 ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ *ਅਲਟਰਾਵਾਇਰਸ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, 9 ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।* ਦੀ ਧਾਰਾ 491, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ। ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 26 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਅਵੈਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਕਤ ਨਿਯਮ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲਾਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 2, ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ, 1939 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(34) ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦਾ ਵੀ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇੱਥੇ ਮੇਰਾ ਉਸ ਨੁਕਤੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਰੋਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੰਘੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਨਿਯਮ 26 ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ

(13) ਏਆਈਆਰ 1943 ਐਫਸੀ 1.

ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਤਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਸਹੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 114, ਸਬੂਤ ਐਕਟ, ਅਰਥਾਤ, ਉਹਨਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੰਮ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ (e) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਨੁਮਾਨ . ਬੰਗਾਲ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਧੀਕ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ, ਮਿਸਟਰ ਪੋਰਟਰ ਦੁਆਰਾ ਸਹੁੰ ਚੁਕਾਈ ਗਈ ਇੱਕ ਹਲਫੀਆ ਵਿਟ, ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਮ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ। ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਹੁਕਮ. ਮਿਸਟਰ ਪੋਰਟਰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਅੰਤਿਮ ਹੁਕਮ ਰਾਜਪਾਲ ਜਾਂ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਫੈਡਰਲ ਕੋਰਟ ਨੇ (ਬਹੁਮਤ ਦੁਆਰਾ) ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮਾੜਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸੀ ਕਿ ਚੂਨੇ 'ਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸੀ। ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ।

(35) *ਸਮਰਾਟ ਬਨਾਮ ਸਿਬਨਾਥ ਬੈਨਰਜੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (7)* ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਵੀਆਈਓ ਕੋਊ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਨੇ ਸੰਘੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੀ ਨਿਯਮ 26 ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਸਨੇ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ, 1935 ਦੀ ਧਾਰਾ 59 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2), ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਖਾਸ ਆਧਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਗਵਰਨਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਾਧਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਹੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ Cf ਪਾਠ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਪਾਠ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਦਾ ਮਕਸਦ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਵੈਧ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ। ਇੱਕ ਆਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸਹੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਪਾਠ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ, ਇਸਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਲਈ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸ਼ਰਤ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਰੀ: ਸੀਟਲ ਦੀ ਪੂਰਵ ਮੌਜੂਦਗੀ • ਨਜ਼ਰਬੰਦ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮੁਸ਼ਕਲ ਬੋਝ ਪਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕੇ ਜੋ *ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਸਾਬਤ ਕਰ ਸਕੇ* ਕਿ ਪਾਠ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸੀ। ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਹੁਕਮ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਸੌਂਪਣ 'ਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਹੁਕਮ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ।

(36) ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1935 ਦੀ ਧਾਰਾ 59, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 166 ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 154 ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, *ਸਮਰਾਟ ਬਨਾਮ, ਸਿਬਨਾਥ ਬੈਨਰਜੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (7)* ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮ ਅਜੇ ਵੀ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਹੈ।

Manmohan Singh Johal, etc. v. The State (Sarkaria, J.)

ਸਿਬਨਾਥ ਬੈਨਰਜੀ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਿਹਾਰ ਬਨਾਮ ਰਾਣੀ ਸੋਨਾਬਤੀ ਕੁਮਾਰੀ (8) ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਰਾਣੀ ਸੋਨਾਬਤੀ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਉਸਨੇ 20 ਨਵੰਬਰ, 1950 ਨੂੰ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਸਬ-ਆਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, ਦੁਮਕਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬਿਹਾਰ ਲੈਡ ਰੀ ਫਾਰਮ ਐਕਟ, 1950, ਬਿਹਾਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਅਤਿ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਬੇਕਾਰ, ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ, ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਜਾਂ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਾਇਦਾਦ ਉਸਨੇ ਮੁਦਈ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ, ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਨੌਕਰਾਂ, ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਏਜੰਟਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਦੇ ਹੋਏ ਸਬਾਈ ਹੁਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਐਕਸ-ਪਾਰਟ ਐਡ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਿਰਪੱਖ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸਦੇ ਤਹਿਤ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਜਾਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮੁੜ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਢੰਗ। ਰਾਜ ਨੇ ਕਿਸੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਅੰਤਿਮ ਬਣ ਗਿਆ। ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਨੇ 19 ਮਈ, 1952 ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਹਿਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਰਾਜ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ।

(37) One Onehof lth ਭਾਵ ਟੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੁਆਇੰਟਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਕੀ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1) ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਨੇ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ "ਐਕਟ" ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਜ ਦੇ ". ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ 'ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਐਕਟ - ਰਾਜ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ' ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ।

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 166 (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਇਹ ਰਾਜਪਾਲ ਸੀ ਜੋ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰੀ। ਇਸ ਤਰਕ 'ਤੇ ਹੋਰ ਦਲੀਲ - ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁਦ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਰਾਜ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਤਾਂ ਜੋ ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਜੰਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੇ . ਅਯੰਗਰ, ਜੇ., ਜਿਸ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ, ਨੇ ਦੇਖਿਆ: -

“ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਕੀਲ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਇਸ ਸਾਬਕਾ ਤੰਬੂ ਲਈ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਆਰਡਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪਹਿਲਾਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 166(1) ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ, ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਨੁਛੇਦ 166(2) ਵਿੱਚ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮਰਾਟ ਬਨਾਮ ਸਿਬਨਾਥ ਬੈਨਰਜੀ (7), ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ, 1935 (ਭਾਗ VI, ਅਧਿਆਇ II, ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ) ਦੇ ਭਾਗ 3 ਦੇ ਅਧਿਆਇ 2 ਵਿੱਚ "ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ) - "ਸ਼ਬਦ 'ਕਾਰਜਕਾਰੀ' ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਫੈਸਲੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ"।

“ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1) ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 166(3)। ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹੁਕਮ "ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ" ਅਤੇ ਅਨੁਛੇਦ 166(2) ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ "ਆਰਡਰ ਜਾਂ ਸਾਧਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਇਹ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(38) ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਆਰਡਰ 1 ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ, ਜਿਸ ਨੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਬਿਜਨਸ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ

ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 41 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਰਟੀਕਲ 166(2) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 41 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ: -

“ਅਥਾਰਟੀਜ਼ ਨੇ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਆਰਟੀਕਲ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਰਡਰ

Manmohan Singh Johal, etc. v. The State (Sarkaria, J.)

ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇਥੋਂ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ/ਇਥੋਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿ ਇਹ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਜੋਂ ਇਸ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ”

(39) ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਅਗਲਾ ਮਾਮਲਾ *ਮੇਜਰ ਈ ਜੀ ਬਾਰਸੇ ਬਨਾਮ ਬਾਬੇ ਸਟੇਟ (14)* ਹੈ। ਬਰਸੇ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮੇਜਰ ਬਰਸੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 6(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਉੱਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਸੈਕਟਰੀ ਦੁਆਰਾ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 77 (1) ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 77 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਸਨ, ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ ਕਿ ਇਹ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ, ਧਰਮਵੀਰ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੇਜਰ ਬਰਸੇ ਦੇ ਕੇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲੈਣ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਪਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਸ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਹੇਠ ਉਕਤ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਸੈਕਟਰੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਸੀ।

ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਇਥੋਂ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਸਬੂਤ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਬਿਜ਼ਨਸ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(40) ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਨੇ ਅੱਗੇ *ਤੁਲਸੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (9)* ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਐਪ ਪੀਲੈਟਸ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਸੀ।

(14) ਏਆਈਆਰ 1961 ਐਸਸੀ 1762.

ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 467, 468, 471 ਅਤੇ 420, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਨੁਕਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੈਸ ਡਿਊਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 196-ਏ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਅੰਡਰ ਸੈਕਟਰੀ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ: -

“ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ (ਸ੍ਰੀ ਮੁੱਲਾ) ਦੀ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਕੋਈ ਢੁਕਵਾਂ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 166 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਕੇ। ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਕੋਲ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਾਰੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੱਗਰੀ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਉਸਨੇ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ,ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਤਾਕਤ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਪੀ, 1560 ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੂਲ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸਦੀ ਕਾਪੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਤੱਥ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਧਾਰਾ 196A ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕੁਝ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੈਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸੰਚਾਰ ਹੈ ਜੋ ਗ੍ਰਹਿ-ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨਪੁਰ ਵਿਖੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਚਾਰ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਇਹ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰਤ ਐਕਟ ਜਿਸਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ, ਰਿਕਾਰਡ ਪ੍ਰਾਈਮਾ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਦਸਤਾਵੇਜ਼

ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ "ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ" ਦੀ ਧਾਰਾ 196A ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਇਹ ਹੁਣ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਵੈਧ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। "

ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਟੀਆਰ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ 'ਪਹਿਲੇ ਉਪਲਬਧ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ial ਕੋਰਟ। ਹਾਲਾਂਕਿ, *ਤੁਲਸੀ ਰਾਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ* ਵਿੱਚ ਸਿਧਾਂਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਸਹੀ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਸਾਰੀ ਸਬੰਧਤ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

(41) ਇਸ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਇਹ ਸੀ: ਮੈਸਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬੀਵੀਐਲਆਰ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਨੂੰ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। *ਬਿਜੋਯਾ ਲਕਸ਼ਮੀ ਕਾਟਨ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (11)*। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਉਦਯੋਗਪਤੀਆਂ ਦੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਲੋਨੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਰਾਜ ਨੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਲੈਂਡ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਅਤੇ ਪਲੈਨਿੰਗ

Manmohan Singh Johal, etc. v. The State (Sarkaria, J.)

ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ 4 ਫਰਵਰੀ, 1955 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਾਮੀ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਲਗਭਗ 28.59 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਇੱਕ ਹੱਦ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ। ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਐਡ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 17 ਫਰਵਰੀ, 1955 ਨੂੰ ਕਲਕੱਤਾ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਉੱਤੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਭੂਮੀ ਅਤੇ ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਰਾਜ ਨੇ ਫਿਰ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਕਲੈਕਟਰ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਸੁਣ ਸਕੇ। 21 ਮਾਰਚ, 1955 ਨੂੰ ਜਾਂ ਲਗਭਗ, ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਲੈਕਟਰ ਨੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਭੂਮੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾ ਨਿਯਮ, 1948 ਦੇ ਨਿਯਮ 5 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਯੋਜਨਾ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਮਿੱਲਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਖੋਹੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨਲ ਲੈਕਟਰ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 10 ਫਰਵਰੀ, 1956 ਨੂੰ, ਭੂਮੀ ਯੋਜਨਾ ਕਮੇਟੀ, ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ, ਨੇ ਇਸ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ। 21 ਜੁਲਾਈ, 1956 ਨੂੰ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ 9 ਅਗਸਤ, 1956 ਨੂੰ ਸਟੇਟ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ, ਭੂਮੀ ਸ.

ਅਤੇ ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਸਰਕਾਰ। 28 ਅਗਸਤ, 1956 ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 8 ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(42) 13 ਸਤੰਬਰ, 1956 ਨੂੰ, ਮਿੱਲਾਂ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਰੁਖ ਕੀਤਾ। ਮਿੱਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਸਕੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਜਾਂ ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਵੈਧ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 166 (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਭੂਮੀ ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਰੋਬਾਰ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। -ਇੰਚਾਰਜ, ਅਤੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਸਕੱਤਰ ਜਾਂ ਉਪ ਸਕੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਮੰਤਰੀ-ਇੰਚਾਰਜ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਬੇਕਾਰ ਸੀ।

(43) ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਘੋਸ਼ਣਾ, ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਛੇਦ 166(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਾਠ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲੋੜ ਸੀ।

(44) ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਉਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਮਿੱਲਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਬੇਅਰਥ ਸੀ। ਰਾਜ ਨੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 166(2) ਸਿਰਫ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਹੈ ਕਿ, ਜਦੋਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। , ਪਰ, ਕੀ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਵਿੱਚ, ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਜੇ ਵੀ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਬਿਜ਼ਨਸ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਇੱਕ ਮੰਤਰੀ ਲਈ, ਸਥਾਈ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। . ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

ਬਿਜ਼ਨਸ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਬੰਧਤ ਉਪਬੰਧਾਂ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬੇਕਾਰ. ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ,

ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਆਦੇਸ਼ ਅਧੀਨ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ।

(45) *ThelmsMillse* ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਭਾਵੇਂ *Supr* ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨਾਲ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ-

“ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹੀ ਹਨ ਕਿ ਅਨੁਛੇਦ 166(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਕੀ ਸਿੱਧ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ, ਕਿ ਕੀ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਵਿੱਚ, ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ”

ਬੀ.ਐਲ. ਕਾਟਨ ਮਿੱਲ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ 25 ਅਗਸਤ, 1951 ਨੂੰ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ। ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 4 ਅਤੇ 5 ਲਗਭਗ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ 2 ਅਤੇ 3 (ਸਾਬਕਾ ਹਾਈਬਿਟ CW 1/1)। ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਨਿਯਮ 19 ਪੰਜਾਬ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 18 (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ CW 1/2) ਦੇ ਨਾਲ ਪਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਹੈ। ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਨਿਯਮ 22 ਪੰਜਾਬ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 19 ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ (ਐਕਸ - ਹਾਈਬਿਟ CW 1/2)। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ, ਵਿਦਿਆਲਿੰਗਮ, ਜੇ., ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ-

“ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ, ਇਹ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਵਸਤੂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਸੀਵਿਥਾਨ, ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਰਕਾਰ ਗਵਰਨਰੀ ਵਿਚ ਨਿਹਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ; ਅਤੇ, ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 4 ਅਤੇ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ

ਇਸਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਈਟਮ 5 ਇਸ ਵਿੱਚ ਭੂਮੀ ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਉਸ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਇੱਕ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਹੋਰ ਵੀ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਉਕਤ ਮੰਤਰੀ-ਇੰਚਾਰਜ ਨੂੰ, ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਆਪਣੇ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ, ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਬਾਰੇ ਸਥਾਈ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। 25, 1951, ਸੀਵਿਥਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 166(3) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਭੂਮੀ ਅਤੇ ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਮੰਤਰੀ ਨੇ 29 ਨਵੰਬਰ, 1951 ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 19 ਅਤੇ 20 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ

ਸ਼ਕਤੀਆਂ ।'

ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਿਜ਼ਨਸ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 18 ਅਤੇ 19 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੰਤਰੀ-ਇੰਚਾਰਜ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੋਈ ਸਟੈਂਡਿੰਗ ਜਾਂ ਹੋਰ ਆਦੇਸ਼ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਨਿਕਲਣ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੰਤਰੀ-ਇੰਚਾਰਜ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਨਿਯਮ 18 ਅਤੇ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ, ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਉਸ ਦੇ ਪੂਰਵ ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ (ਮਿਨੀਸ ਟੈਰ-ਇੰਚਾਰਜ I)।

(46) ਦੱਤਾਤ੍ਰੇਯ ਮੋਰੇਸ਼ਵਰ ਦਾ ਕੇਸ (12), ਸ੍ਰੀ ਅਰੋੜਾ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਉਂਦਾ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮੁੱਖ ਨਿਯਮ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 166(1) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਸਿਰਫ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਭੁੱਲ ਕਿਸੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(47) ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਆਰਡਰ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 166 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਅੰਤਰ ਸੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰਸਮੀ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੇਣ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਫੈਸਲੇ ਦਫਤਰ ਦੀਆਂ ਫਾਈਲਾਂ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਮੰਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿੰਗ ਜਾਂ ਸਮਰਥਨ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਹਰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਸਰਕਾਰੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਨੂੰ ਰਸਮੀ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ

ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਐਸ.ਆਰ. ਦਾਸ, ਜੇ., (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਸੀ) ਨੇ ਅਟਾਰਨੀ-ਜਨਰਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ: -

'1 ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸਹਿਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸੇ ਬਾਹਰੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੂਚਿਤ ਜਾਂ ਸੰਚਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਰਟੀਕਲ 166(1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ।

(48) ਵਿੱਚ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਿਰੋਧਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਫੈਸਲਾ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇ ਸਬੂਤ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਆਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਕਦੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰ, ਭਾਵ, ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਗਿਆ, ਸਗੋਂ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ.

Manmohan Singh Johal, etc. v. The State (Sarkaria, J.)

(49) ਇੱਥੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 198-ਬੀ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

(50) ਮਾਸਟਰ ਗਿਰਧਾਰੀ ਲਾਈ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (15), ਕੈਪੂਰ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਾਸਟਰ ਗਿਰਧਾਰੀ ਲਾਈ ਨੇ 27 ਜੂਨ 1961 ਦੇ 'ਨਯਾ ਭਾਰਤ' ਦੇ ਅੰਕ ਵਿੱਚ ਇਕ ਖਬਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜੋ ਕਿ ਉਪ ਪੁਲਿਸ ਕਪਤਾਨ, ਤਰਨਤਾਰਨ (ਸ਼੍ਰੀ ਅਜੈਪਾਲ ਸਿੰਘ) ਦੀ ਬਦਨਾਮੀ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਾਸਟਰ ਗਿਰਧਾਰੀ ਲਾਈ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਮਿਤੀ 25 ਜਨਵਰੀ 1962 ਵਿੱਚ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਅਫਸਰ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਹੈੱਡ ਕਲਰਕ ਘਨਸ਼ਿਆਮ ਦਾਸ ਦੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਾਣਹਾਨੀ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। . ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਵਿਵਹਾਰ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀਆਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ। ਮਾਸਟਰ ਗਿਰਧਾਰੀ ਲਾਈ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 198-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੋ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਹਰੇਕ < ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ

(15) Crl. A. 1963 ਦਾ 89 30 ਮਾਰਚ, 1964 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਦੇ ਉਪ ਸਕੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਜੇ.ਡੀ ਖੰਨਾ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਹੇਠ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਪਾਠ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸਨ ਕਿ 'ਨਵੇਂ ਭਾਰਤ' ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਅਜੈਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਸਨ। ਕੇਸ, ਅਤੇ ਘਨਸ਼ਿਆਮ ਦਾਸ ਇਕ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿਚ। ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਹੀ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਸਗੋਂ ਉਪ ਸਕੱਤਰ ਗ੍ਰਹਿ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਕੱਤਰੇਤ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਸ੍ਰੀ ਬੀ.ਕੇ. ਗੁਰਟੂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ, ਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਿਆ, ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਹੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕੇਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਿਰਣਾ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ: -

"ਕੀ ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੀ।"

(51) ਬਿਜਨਸ ਦੇ 1 ਥਰ ਸਿੱਖਣ ਵਾਲੇ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਬਿਨਾਂ, ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ, ਗ੍ਰਹਿ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸੀ। ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 198-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ)। ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕੈਪੂਰ, ਜੇ., ਨੇ ਦੇਖਿਆ: -

"ਇਹ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 198-ਬੀ (3) (ਸੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵਫਦ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਡੈਲੀਗੇਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ।"

ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ: -

"ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਹੈ

(3) ਸੈਕਸ਼ਨ 1198-ਬੀ ਜੋ ਕਿ £ ਲਾਗੂ ਹੈ, ਉਸੇ ਹੀ | ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਸਿਰਫ ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ, ਉਹ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ. ਤਾਰਾ ਚੰਦ ਵਰਮਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (3) ਵਿੱਚ , ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (3) (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖਿਆ ਕਿ "ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਬਦਨਾਮੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ

ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਿਵਲ ਸੇਵਕ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸਿਵਲ ਸੇਵਕ ਦੀ ਬਦਨਾਮੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਰਾਜਪਾਲ ਆਪਣੇ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੀ ਸਲਾਹ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ , ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੇਸ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਫਿੱਟ ਹੈ।"

Manmohan Singh Johal, etc. v. The State (Sarkaria, J.)

(52) ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਮਾਸਟਰ ਗਿਰਧਾਰੀ ਲਾਈ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਸੈਕਟਰੀ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਮਾੜੇ ਹਨ।

ਵਿੱਚ ਸ਼ੀਮਤੀ ਕਰਤਾਰ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਦ ਸਟੇਟ (2), ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇੱਕ ਕਨਵਰਸ ਕੇਸ ਮੰਨਿਆ।

ISP^

(53) ਮਾਸਟਰ ਗਿਰਧਾਰੀ ਲਾਈ ਦਾ ਕੇਸ ਵੀ ਸਿਖਿਆਰਥੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਾਸਟਰ ਗਿਰਧਾਰੀ ਲਾਈ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ: -

“ਸੈਕਸ਼ਨ 190-ਬੀ (198-ਬੀ), ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋ ਸੀਡਿਊਰ ਕੋਡ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ , ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 196-ਏ, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾਵਿਚਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੇਗੀ। 1963 ਦਾ 388

ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ 1963 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 89 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਜੱਜ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਨੇ 1963 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 89 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਨੇ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। PP ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਜੇ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ 1963 ਦੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 89 ਅਤੇ 388 ਵਿੱਚ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਬਲ ਸਨ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 166 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (2) ਅਤੇ (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਪੂਰਵ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੀ ਸਥਾਈ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(54) ਮੈਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਸਟਰ ਗਿਰਧਾਰੀ *htips* ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੈਪੂਰ, ਜੇ., ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(55) ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 198-ਬੀ, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਕੋਡ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਧਾਰਾ 198 ਬੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਵਾਲੇ ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪ ਸਕਦੀ। ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ, *ਮਾਸਟਰ ਗਿਰਧਾਰੀ ਲਾਲ ਦੇ ਕੇਸ* ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਧਾਰਾ 196-ਏ (2) ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਵੀ ਸੌਂਪੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ *ਫੋਰਟੀਓਰੀ* ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਬਹੁਤ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ। ਪਰ ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਾਡੀ ਲੋਕਤੰਤਰਿਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਰਕਾਰ, ਅੰਤਮ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵਿੱਚ, ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ, ਜਾਂ ਉਹ ਮੰਤਰੀ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਵਿਭਾਗ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ, *ਮਾਸਟਰ ਗਿਰਧਾਰੀ ਲਾਲ ਦੇ ਕੇਸ* ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਇੱਕ ਪੱਕਾ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਹੈ।

(56) ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਜੋ ਸਿਧਾਂਤ ਉੱਭਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 196-ਏ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 166 ਦੇ (2) ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ *ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ*। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਬਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਕੋਲ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ CW 1/1 ਅਤੇ CW 1/2, ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 18 ਅਤੇ 19 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਟੈਂਡਿੰਗ ਆਰਡਰ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਮੰਤਰੀ-ਇੰਚਾਰਜ (ਗ੍ਰਹਿ) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ CW 1/2 ਮੰਤਰੀ) ਇਸ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਦੇ ਹੋਏ, ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ, ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਕਰਨ ਲਈ ਗਲਤ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 196-ਏ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੈਧ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

Gurdev Singh, etc. v. Mohna Ram, etc. (Narula, J.)

ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਬੀਵੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਈ ਕਪਿਲਾ, ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਸੰਘੇੜਾ ਅਤੇ ਜੋਸਫ ਵਰਗੀਜ਼ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 466, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਅਸਲ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਵਾਂਗਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਾਂਗਾ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਾਂਗਾ।

(ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੇ ਫਿਰ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਐਡੀਟੋ;)

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ

ਕੇ. ਐਸ. ਕੇ

ਫੁਲ ਬੈਚ

ਡੀ ਕੇ ਮਹਾਜਨ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ ਅਤੇ ਆਰ ਐਸ ਨਰੂਲਾ, //।

ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ , - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਮੋਹਨਾ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ , - ਜਵਾਬਦੇਹ

1965 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1503

18 ਮਾਰਚ 1969

ਪੰਜਾਬ ਸਿਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ ਲੈਡ ਟੈਨਿਊਰਸ ਐਕਟ (1953 ਦਾ X)-5. 19-ਏ—ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ ਇਮਪਸ਼ਨ ਐਕਟ (ਆਫ 1913)- ਐੱਸ. 4,

Gurdev Singh, etc. v. Mohna Ram, etc. (Narula, J.)

5, 8, 9, ਅਤੇ 23 — ਅਧਿਕਤਮ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ— ਕੀ ਸੰਸਥਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਡਿਕਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ— ਐੱਸ. 19-ਏ ਕੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮਨੋਰਜਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਹੈ। ਆਈ

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੈਕਸ਼ਨਾਂ, 5, 8, 9 ਅਤੇ 23—S ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਸ ਐਕਟ ਦਾ 19-ਏ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਟੀਓਇਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਪਵਾਦ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੀ-ਐਪਟਰ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਪੈਸਿਆਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਅਸਲ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ; ਨਾ ਹੀ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ। ਸੈਕਸ਼ਨ 19-ਏ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਭੂਮੀ ਵਿਜੇਤਾ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਰਕਬਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਉਸ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਜਾਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਵੇਚੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਖੇਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੇ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵੇਚੀ ਗਈ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਜਾਂ ਉਪਚਾਰਕ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ। ਇਹ ਅਗੇਤੋਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਸਿਰਫ ਤੀਜਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਬਦਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।